

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

4. Ejus gallus gallinaceus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

compta; docétque, molles animos neque suis, hoc est *pacis*, neque *belli* (quod hasta significatur) artibus aptas esse. Trito versiculo:

Non jacet in molli veneranda Scientia lecto.

Hinc Vulcanus *securi* caput Jovis aperuit; ut intelligas, labore ac conatu sapientiam parari. Minerva *Belli* simul & *Musarum* Præses, altera manu *librum*, alterâ tenet *hastam*; cassis aurea in capite, & in casside cristæ rutilantes, lorica ante pectus. Aliàs etiam lanceam vibrat dextrâ, scutum attollit lævâ, Gorgoneo capite horridum; hujus præsidio Perseus, de quo Symb. 24. adversarios vertit in lapides. Hoc Symbolum est viri sive sapientiæ studiò, sive armorum, excellentis. Juxta Salomonem Proverb. 24. *Vir sapiens fortis est, & vir doctus, robustus & validus.* Fortior est, inquit Aristoteles, apud Antonium in Melissa p. 1. c. 12. ille, qui cupiditates, quàm qui hostes vincit: nam se ipsum vincere, difficillimum est. Fortis est, qui superat hostes; fortior, qui voluptates. Præclare Seneca ad Heluiam c. 5. Nec secunda sapientem evehunt, nec adversa demittunt. *Militarem* quoque Ducem Pallas armata repræsentat; Nam, ut in Proverbiis sacris est: *Cum dispositione initur bellum: & erit salus, ubi multa consilia sunt.* c. 24.

IV. (d) Palladis cassidi insidet *gallus*, quia pugnax avis est, & vigilax. Aspice gallum in pugna & duello, quid eò bellicosius? ut caput cristatum, ut caudam erectam & falcatam gerit, cum in certamen ingreditur: ut mavult mori, quàm cedere. Unde Marti quoque, bellorum Deo, sacer est, & adagiò *Martis pullus* vocatur. De eo Plinius: si ex certamine victoriam reportarit, tum oculorum eminentiâ, tum cervice erecta, & cantus contentione insolenter effertur, & triumphanti similis est. Quocirca Miltiades Athenienses contra Persas exacuturus, duorum gallorum duellantium spectaculum proposuit. In hac ave quanta vigilantia, & tempestatum præsentio? A prima mediæ noctis inclinatione, explaudentibus, ut Lucretius ait, alis

Auroram clara consuetus voce vocare,

Excubiarum quemdam & vigiliarum magistrum agit. Quid? quòd altero plerumque oculo sursum elevato, rapaces aves, infestissimos hostes suos, observet, ne repente involent; alterò, minutissima quæq; in locis etiam parùm lucidis diligentissimè disquirat. Faciant hoc alumni Palladis, seu calamo, seu gladio sint auctorati; secus, illi turpis inertix: isti temerariæ securitatis damnabuntur. Nam quemadmodum eruditionis amantibus diligenter ac sedulò perquirenda & pervolvenda sunt ea volumina, è qui-

bus

(d) Gallus gallinaceus Minerva sacer.

bus doctiores evadere queant; ita militarem artem profitentibus vigilantissimus oculus circumferendus, nequà improvisus hostis ingruat.

V. (e) Noctua quoque in galea, vel ad pedes deæ Minervæ adfitur: hæc enim volucris in tenebris quoque perspicax est; id quod Sapientiæ Symbolum est, ea perspicientis, ad quæ caligant indocti. Et Dux belli qualem struet aciem, mentis ipsè destitutus acie? Sapiens prospicit tempore pacis, quæ eam turbare vel conservare possint. Quòd si bellum oriatur, adhibet prudenter arma, quibus vim externam arceat, & invasorem proffiget. Agesilaus Atheniensium Princeps interrogatus, quid Ducem belli præcipuè exornaret, respondit: Adversus hostes audacia, & in oblata opportunitate ratio ac consilium. *Stobæus.*

VI. (f) Pallas feroci vultu, trucique fuit obtutu; Sapiens non accersit commendationem à forma, sed à mente. Perseus, quod diximus Symbol. 24. capite Gorgoneo (quod deinde Minervæ clypeo insertum est) adversarios in saxa mutavit. Imaginem agnosce viri sive fitteris, sive armis inclyti: alter disputando, alter bellando hostibus est terrori, eosque veluti in saxa convertit, dum stupore attonitos repellit & dejicit. De vultuosa torvitate elegans recentior Poëta encomium scripsit; pauculos versus accipe:

Jamne vides igitur, quid stoicus horror in ore
Possit, & extantes vivo de subere rugæ.
Spectandæ facies, sicut simulacra Deorum,
Quas in adoranda rubigine sæcula passas
Obsita pulveribus, secretæ noctis in antro
Suspicit, informes statuas, impensius hospes
Cernuus. *Iac. Balde.*

Et quia Pallas armata etiam militem repræsentat, quis non intelligit, ferociorem aspectum ad Martiales vultus pertinere. Terribilem in hostes deam hanc Horatius exprimit:

Jam galeam Pallas, & ægida,
Currusque, & rabiem parat.

Idem Poëta reprehendit in virgine vultum nimium lubricum aspici. Quid ni igitur Pallas virginitatis amantissima severitatem ore præferat? hæc enim in fronte, tanquam in vestibulo, excubans, tacendo loquitur, pudicitiam esse domi.

VII. (g) De Clypeo Minervæ à Cyclopibus elaborato Virgilius 8. Æneid.

Yyy 3

Ægi-

(e) Noctua Minervæ dicata. (f) Minervæ feroci vultu. (g) Minervæ clypeus.